

I. ÉVFOLYAM.

9. SZÁM.

1883.

YÉGVIDÉK.

PANCsoVA.

Vasárnap.

Május 20.

TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZMIVELŐDÉSI HETILAP.

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt. Vidékre 5 frt. 50 kr.
Fél .. 2 .. 50 kr. .. 2 .. 75 ..
Egyes szám ára 10 kr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Jabukai utca: 121.

Ide küldendő a lap szellemi és anyagi részét illető minden közlemények.

HIRDETÉSEK DIJJA:

Három hasábos petítor 6 kr. Nyilttéri három hasábos petítor 10 kr.

Bélyegdíj külön minden hirdetésért 30 kr.

18⁴³ 18⁸³
18⁴⁴ 18⁸⁴

IV.

Tekintve, hogy ezen több ezrekre menő visszavándorlás egy előre nem látott mozgalom szüleménye és most már történelmi esemény, mellyel nemzeti történelmünk — ha üdvös intézkedések idejekorán illetékes helyről nem tétetnek — könnyen bemoes-koltathatik s törölhetlenül beszennyeztethetik, nem szabad tétovázóknak lennünk, nem szabad engedniünk, hogy testvéreink egy gyászos jövőnek menesztessenek el; azért le a lepellel, az önámítással s mondjuk ki őszintén, minek kellek történi, hogy a külvilág előtt szégyen-pellengérré ne álltassék ki nemzetünk, a magyar haza, hogy érzelmeink s a Bukovinai magyarok ellen — bár mely oldalról is — merénylet ne követtessék el.

Bevándorlott Bukovinai testvéreink a munka-képtelen, vagyontalan és segélyt nem nélkülözhet; része csak kétkeze munkája után — napontai silány szerzeményből tengetheti magát és családját addig míg munkálkodhat; ennek — bármilyen okból — megszüntével az előbb említett osztályba esend vissza; hajléka is csak addig leendő gnyhóba, míg a védgát és helyzvek szabályozási munkájánál foglalkozhat, gyógykezelésben is csak addig részesülhet, mert a visszahonosítási eszme tényé fajulván a megyei és helyhatóság ezen bevándorlási nevezetes eseményről illetékes helyről egy árva szóval sem lett tudomásba helyezve: illetékesség nyeres nélkül könnyelműen betelepítettnek —

Szépirodalmi csarnok.

Tavaszi üdvözet.

(Heine)

Lelkemen át lágy dana
Édes hangja esendül:
Szállj daloeskám, szállj tova,
El ki messze zendülj!

Szállj ki addig, hol a ház,
Hol ibolya zsendül,
Ott egy rózsát ha találsz:
Köszöntöm szivemből!

Wigand János.

A jóakarók.

Vig elbeszélés.

Tinkék, Schmelzék és Kakuványiék sehogyszem bírják megérteni Cserjéseknek a társadalmi illemről való fogalmait. Már az ötödik ostromnál csak erről beszélnek: öt ülésen át tárgyalják, de minden bonézoló vizsgálat, vád és véd beszédek után sem tudnak eligazodni rajta. Végre is marasztaló ítéletet hoztak:

Mástél hónapja, hogy Cserjést ide kinevezték — s egy levéllel, egy árva sorral se kereste fel leendő kollegáit, férjeinket. Két hete, hogy itt vannak Káka-Ujhelyen s még egyikőjüket se látogatta meg „aza büszke fiatal pár”. Pedig tartsa szerencsésének egy újdonsült fogalmazócska, ha

a viszontagságos sorsnak eleibe vezetett — Bukovinai magyarok ezrei, a nélkül hogy csak névjegyzékét is bírná a hatóság, de facto azonban — a fennálló törvények figyelmen kívüli hagyása mellett — incorporáltak egyes régi telepes községekbe, holott a honpolgárok közé fel sem lettek véve: így a létszámba nem vezetett — hontalanok — hatóságilag nem is istápolhattnak.

Semleges magaviseletnek kellek jelezni azon constatált tény, hogy ilyescok történiüknek egy hatóság területén, a nélkül hogy kötelességszerűleg az ügy mikénti állásáról hivatalból szereztetett volna előzetes tudomás; mulasztásnak bélyegezhető különösen az, hogy nem iparkodott azonnal a valót megtudni s a bekövetkező baj megelőzése végett felszólamlani, mert hisz azt tudnia kellek, miszerint, a szerencsétleneknek földje — melyen mezőgazdaságot folytathatnának — nincs, de egyelőre — mert a munkában levő védgát által vitzelenítendő föld, részint régi jogezim részint újabbí bérbeadás által nem úri, hanem idegen kezekbe van, mert a maradék föld legnagyobb része vizzel van borítva — hosszú évek során olyast nem is reménylhetnek; tudnia kellek, hogy házat, melybe menhelyet találhatnának és az időjárás viszontagságai ellen magokat és családikat biztosíthatnák ha mindjárt bensőséget képező házhelyet — annyira-mennyire — bizonyos helyen kaphatnának is, vagyontalanságunk miatt nem építhetnek.

Feltéve de meg nem engedve, hogy a munkaképesek úgy a hogy tengődni képesek volnának is, tudnia kellek volna a gyámol-

talanok sokaságát és a helyhatóságnak illetékes helyről utasítást kellett volna nyernie, hogy a gyámoltalan özvegyek, árvák és aggokkal mi történjék most és jövőben?

Nem vala szabad magát azon optimistieus hiedelemmel ámitatnia, hogy a könyöradománybóli ellátás kifogyhatlan, mert biz' erre csak első időben lehet bizton számítani; szent kötelessége lett volna illetékes helyen — ha mindjárt csak bizalmi úton is — az ügynek általános és részletes minő voltáról hű képet nyerni, ezt, szinte ily czég alatt főbb hatóság elé s ennek útján a szükséges teendők iránt utasítást kérve előterjeszteni.

No de ezen sok részről mulasztásokon és mostmár változhatlan eseményeken túl vagyunk, de azért kérdenünk szabad, van e ezen nagyfontosságú és igen nagy horderejű eseményről tiszta és biztos tudomása a magas kormányoknak? Bele egyezésével és támogatásával történik e mind az, úgy a hogy történik? Mert ha nem, akkor a közvélemény jogosult nyilvánítani, miszerint egy elhamarkodott oly ügy van kérdésben, mely esetleg átkot vonhat maga után; ha azonban tudtával történik és a mikéntiség iránt magával tisztába van, akkor annak lebonyolítási fonala már rég kezében vagy, s mig az egész gomolyagot le nem bonyolítja fele uton meg nem álland; ez utóbb érintett esetben a Bukovinai székelyek itteni létezetése, némely tekintetbeni jóléte, jelene és jövője biztosítottnak elősmerhető.

Hiszük és reményljük, hogy a magas kormány a létező factorokkal számol és ezekből oly kedvező actiót hozand ki, mely

pura kifüggesztett felirat rántotta ki: „Kiadó lakás az udvarban.” Ah! ez jó ürtügy. Tinkné ügyis lakást akar változtatni; s megígértem volt neki, hogy a számára való keresésben segíteni fogok. A nődiplomata örömben megfledkezett csángó-telepítő politikájáról. Mire az udvarba ért németek betelepítése vált belöle.

Tinkné azonban szép majusi reggel lévén, (nem egyéb okból) kedvet kapott szinte lakást nézni magamagának.

Schmelzné meg emberbaráti kötelesség teljesítésére indult a Cserjések házi asszonyához. Hallotta ugyanis, hogy az nagyon náthás azaz, hogy nagyon beteg.

Denique összetalálkozott Cserjésnével a Tripel-Allians.

Legboldogabb volt Tinkné. Ő lesz szerencsés egy udvarban, kedves kis barátnéja közvetlen közelében lakni. Ez a leendő lakása ugyan szük neki; de hát sok jó ember elfér kis helyen. Ajánlott is mindjárt egy kitünő babát. Schmelzné meg egy bölesöt ígért. Az ő kis fia ügyis kinőtt már hál isten belöle s egyideig, ügyérzi, nem is lesz rá szüksége. Kakuványiné meg nyomba komának ajánlkozott. B a n d i lesz a neve. Mert fiú lesz.

Az lesz, az lesz, jósolta erős hittel Tinkné is, Schmelzné is. Ez igen fiús vidék.

Annyi igaz, ök, mindhármán így tapasztalták. Összevéve hét fiú-gyerek tanuskodhatnék mamájuk ethnografikus elve mellett.

Pá edesem, szervusz lelkem! A viszontlátásig. Még nem értek ki a kapun, már fürta oldalukat véleményük kifejezése.

mélto leend a benne helyezett bizodalomra; hisszük és reméljük — miután mostmár a visszahonosítási tény illetén mérvet öltött — a semlegességből előtérbe lépve a vezér szövétnet kezébe véve előtérbe lépénd s intézkedend, hogy az alkotmányos hatóság háta mögött illetén szent ügygyel játék ne üzessék, tekintetbe veendő az acclimatisationalis processust s tudni fogja, hogy ha a vízelemmel lehet is harcra kelni és azzal dacolni, a szükségleteket előterjeszteni, az atmosférával békekötésre lépni — Bukovinai testvéreinket ellene biztosítani — absolut lehetlen; gondoskodand üdvös intézkedések által, hogy testvéreinket a clima meg ne harmadolja s a Württembergi bevándorlottak sorsára ne jussanak a rétbén.

A volt végvidék vízmentesítendő rétségét ha csakugyan — mint kívánatos is — magyar fájjal akarjuk népesíteni, azt csak is a már itt szülfött és a climához szokott, az árral való küzdehmet megszokott vízmentis népséggel lehet biztosan keresztül vinni, nem pedig az egészséges légkörű jó vizű hegységéből jött Bukovinaiakkal, mert ezek itt egy igen kétes kimenetelű, de minden esetre szánalomra méltó jövőnek menesztendnek élébe.

A terv, az erdő helyére leendő települők re, kedvezőbb egészségi viszony tekintetéből, helyesnek mondható, különösen ha már ki volna az erdő irtva; de hogy az ivanovai és gyurgyevói telepítés az illetőkre káros következményű leend, azt előre lehet tudni és kedvezőtlen kimenetűnek kellett jósolni; mert azt el sem lehet képzelni, hogy az Ivanovaiak a fölük — habár kármentesítés mellett — elfoglalt félházhelyért rokonszenvet táplálnának a Bukovinaiak iránt; hogy a Gyurgyevóra települők moesár által körülvéve egészségi tekintetben megelégettek lehessenek, merész gondolat; a többi öblökbeni telepítések viszonya pedig emezekével — ha nem rosszabb — azonos leend.

Igaz ugyan, hogy esatornázás mellett a rétműség természetadta létéből ki emelhető s hasznosíthatóvá válik; de ehhez az a conditio sine qua non szükséges, hogy a föld árja eltávolíttassék, mi, hogy keresztül vihető-e, a jövő mutatandja meg.

Az, hogy a Ponjavicza Homolicznál elzárassék s esatornán át a Glogon, Czrepaja s szomszéd községek határaiból öszvegyűlő teméntelen esapadék és hóviz a Dunába eresztessék, valamint az, hogy a Bavaniste s többi 5 határbeli hason minőségű viz a Ponyavicza medrebéli tartányba Homolicz-

nál be cressztve elérhessen, merész gondolat s tájékozatlanságra mutat.

Mind ezen eddig mondottakat az illető intéző köröknek beható figyelmébe ajánlván, kérem az olvasó közönséget, ne mondjon ítéletet addig ezen jóslatokat és figyelmeztetéseket mondó közleményem felett, míg az 1884-ik évet túl nem éljük. V. G.

(Vége.)

A telepesek sorsa.

Valóban bosszantó, szinte botrányos a hereze-hurca, a melynek e kérdésre vonatkozólag a közvélemény a héten át ismét ki volt téve.

A megye kiküldöttje azt tapasztalta, hogy a települtek sorsa sanyaru, a gátmunkát keservesen végzik s még sem ad nekik elegendő kenyeret. Most lejön a csángóegyesület küldöttje s örömmel látja, hogy „szegény testvéreink” pompásan vannak, a gátmunkálati keresmény kitünő, férfi, asszony és gyermekre egyaránt átlag 80 kr. esik.

Ez az értesülés határozottan téves. A kik ez emberek sorsának köteles tanui nem adhattak ilyen információt, s így e tudomás hibás vagy együgyű számításból eredt.

Az alispáni vizsgálat eredménye, a hogy már mult számunkban kifejtettük, szintén túlzott: mert a telepesek egészségi állapota biztos adatok nyomán normális, legprimitív tanyáik a kedvező időjárás folytán türehető pihenő helyet adnak, a keresmény-s a még készletben lévő élelmi szerek együft még elegendő táplálékot nyujtanak. De az alispán úr túlzott fölfogásának legalább van értelme. Ha nincs is mindenben pozitív alapja, de van elvi indoka.

Mert a település stadiuma a legközelebbi jövőre a g g a s z t ó: hogy ez emberek keresményükből megéljenek s mellette kényelmesebb lakhelyet is építhessenek, lehetetlennek látszik. Azonkívül is több kényesebb érintkező pontja lesz a r é g i b b telepesek érdekeivel s az éghajlati viszonyokkal, a mint azt fentebb folyó cikkünk erősen és indokolva hangosulyozza.

Kétségteljes megnyugtató erre nézve a legilletékesebb kormánybiztosság nyilatkozata: hogy a rendszeres telepítést illetőleg k é s z t e r v e v a n. Biztosan hisszük, hogy ebben a m a g a s k o r m á n y h a t á r o z o t t t á m o g a t á s a líkttet.

Indokoltnak is tartjuk, hogy a kormánybiztos úr rendelkezési hatalmát idő előtt nem érvényesíti; de már át kellett látnia, különösen itt lenni mily káros hatása van e fennen-

sok nélkül. Sose sajnálj, felelt végre Cserjésné, boldogok vagyunk mi a magunk szegénységében is.

Nem azért mondom édesem, veté ellen Tinkné s fordított egyet a dolgon, én a berendezést értem. Nem a butorok minőségét, hanem azok célszerű elrendezését. Lásd például ha már csak egy divánotok van, tegyétek a nappaliba s ne a háló szobába. A hálószoza meg emez legyen, ne amaz. Az igen nedves, dohos.

S Tinkné nem nyugodott addig, míg Cserjésné a nappali szobából hálósobát nem csinált.

Miesoda változtatás ez! kiált fel már az ajtóban a belátogató Kakuványiné, ezt akarod te háló szobának! Három ablakkal szemben szárnyas üvegajtó! édesem ez nem háló szobának való. Remnássá tenne örökéletekre.

Maga Cserjés is mindjárt alkalmasabbnak látta az előbbi szobát. Nagyon rajta volt hát, hogy az ágyakat visszaállítsák.

Mit csinál édesem! volt elsőkérdése Schmelez-nének, amint Tinkné új lakásában meglátogatva, egy füst alatt Cserjésnéhez is benézett. A kis menyecske elpanaszolta menyire nem tud alkalmasan elrendezkedni; s elszéltte a megtett próbálgatásokat.

S megtette?! szolt összeesapva kezeit. Már vagy itt vagy ott, de hagyatd volna, ahol állott. Ki látta, ilyen állapotban butorokat emelgetni? Mert tudom Tinkné, a milyen, nem adott a jó tanácsot segítségét... Csodálom a férjelet, hogy megengedte. Ezzel, édesem, aligha csupán a magad életének ártottál. Sandor.

(vége köv.)

nemesnek hangoztatott ügynek, ha hallgatagon a legkínosabb hullámlásban hagyja hanykolódni a közvéleményt. A nemzetivé vált ügy megkívánja, hogy tiszta világitásba helyezzessék: az együgyű ferdítések helyre igazítottassanak, s az állítólag szándékos i z g a t á s koholmányainak a legerélyesebb fellépés és megbélyegzés vessen véget.

Az ezredéves ünnepély előtt.

Nem sokára ezer éve lesz, hogy a magyarok a Duna-Tisza síkságán letelepedtek s Árpád fejedelemsége alatt egy erőteljes államot alapítottak.

A honfoglalást kisebb betörések, pusztító hadjáratok előzték meg; innen származik a bizonytalanság a honalapítás évének meghatározásában.

A sok eltérő nézet közül csak azt említtük fel, hogy Botka Tivadar 885-re, Horváth Mihály és Szabó Károly 889-re, Szalay László 894-re, Pauler Gyula 895-re s végre Salamon Ferencz 897-re teszik a honfoglalás kezdetét.

Az utóbbi években a közérület több ízben hangosan nyilatkozott a mellett, hogy a magyar nemzet méltón ünnepelje meg honfoglalásának s államalkotásának ezredéves évfordulóját, sőt Sz. István szobrára már országsszerte adakozások történtek. Ez előzmények után a kormány „áthatva ezen nemzeti kívánság jogosultságának érzetétől,” a mozgalom élére állott s 1882. okt. 17-én fölhívta az Akadémiát, „hogy az e tekintetben felmerülő legelső kérdés megoldását: a magyarok bejövetele időpontjának meghatározását eszközölje.”

Az Akadémia Történelmi Bizottsága összevetvén a kebeléből kiküldött, a honfoglalással külföldben is már régebben foglalkozó történészek nézeteit, pozitív meghatározást a dolog természeténél fogva nem adhatott, hanem kétségtelen tény gyanánt csak azt konstata, hogy „888 előtt a magyarok mai hazánk területén nem telepedtek meg, és 900-ban mai hazánk területének elfoglalása be volt fejezve, a magyar állam meg volt alapítva.”

Igen valószínű, hogy a kormány e 12 évi időközben a 894-ik évet fogja választani. Tehát 1894-ben Isten segítségével egy oly ünnepélyt fogunk ülni, milyen a nemzetek életében ritkán szokott előfordulni.

Mert ezer év habár a Föld s az egyetemes emberiség életében nem oly roppant időszak is, de egy nemzet, egy állam életében nagy, igen nagy.

A hatalmas római birodalom élete csak két évszázaddal volt több, mint Magyarországé Árpád óta. A nagy arab khalifáság nem állott fen tovább hat évszázadnál. A rettegett hun birodalom rövid 80 év alatt elenyészett. Az avarok uralma nem tartott tovább két évszázadnál. Ép ily rövid idejű volt a vandálok, gepidák, longobárdok, gothok és más középkori népek állami élete is. Sőt a napja-

HASZNOS TÁRCZA.

A r ó z s a.

Nem anyától lettél,
Rózsafán termettél,
Piros pünkösöd napján
Hajnalban születted.

Hanem bizony ezidén a népdal szavai épen-séggel nem váltak be. A Pünkösöd ugyan eljött, de piros épen nem volt, a rózsák meg egészen zavarban vannak, vajjon az ó vagy az új naphoz tartás-e magukat. Egy szó mint száz, elkéstek az ünnepről s velök együtt az én tárczacikkem is, daczára a tekintetes szerkesztő úr többszöri komoly figyelmeztetésének. Hogy a rózsák elkéstek annak okozójául tekintsek kedves olvasónóm a három fagyos szentet nem akarom nemzeti nevéükön nevezni, mert még ezelőssé- nek vehetnék már t. i. nem önök, hanem hát azok a kik —) kik bizony még sok roskedvnek voltak az idén okozói. Még az én elkéssem okát is rájuk háritom, mert hiszen miattuk nem levén rózsá, arról a mi nincs irni sem lehet. Hanem egy közmondás azt mondja: „a mi nincs, az még lehet” s így, míg a rózsák kinyílnának s a tavasz flórájának bájos királynéját csokorba köthetném, hogy azt az idej rózsá királynőnek nyujthassam, engedjék meg, hogy a nővilág kedvenczéről egyet-mást elmondjak.

A kerti rózsát, mely jelenleg annyi ezer változatban van földünk meleg és mérsékelt éghajlata alatt elterjedve, az összes keleti népek már ősi-dőktől fogva a leggondosabban ápolták. Szép alakja és kellemes illata biztosíták számára az elsőséget, a világ összes virágai között. A régi-eknél Amor virágja volt s a szép Aphroditének (Venus), Amor anyjának volt szentelve. Az ősmo-nda szerint kezdetben fehér színű és illat nélküli

Mit szólsz hozzá? Ilyen állapotban, olyan utat tenni!

Ez könnyelműség!

Leendő gyermekük élete ellen való véték!

Az. Valóban az. Iszonyú könnyelműség.

Ilyen az asszony, ha maga is gyermek.

Nem hiszem, hogy 18-nál több...

Annál több, bizonyosan, de be kell vallani, nem néz ki annyinak.

Valóságos gyermek!

Node lassan-lassan majd betanítjuk.

Igen, igen! Ez kollegialis baráti kötelességünk.

* * *

A következő hónap elején Tinkné csakugyan átköltözött, vagy ahogy Schmelezné megjegyezte: áthureolta „ihre sieben Zwetschen”. Nem is volt a hivatalnoknék között egyik sem olyan salonja, olyan butorai, mint Schmelez titkárnéknak; s mi több, csupa női hozomány. Untalan hangoztatta is, hogy szerinte minden nő annyit ér, a mennyit a férje házához vitt butorbéli berendezés.

Könnnyű annak, akinek eukorkereskedő az apja, felelt rá görbén egy alkalommal Tinkné.

Meg uszorás, tette hozzá Kakuványiné.

E barátságos megjegyzésekkel Cserjésné a karták vigasztalni, azt hívén, menyire restelli ez ő előttük a maga szegény berendezésű szobáit.

Látszik, menyire nem ösmerték új barátnéjukat. Különösen a kedves udvari szomszéd Tinkné részéről nem mult el egy nap eféle vigasztalá-

inkban virágzó európai államok egy része csak legfeljebb pár évszázaddal, más része csak pár évtizeddel idősebb, a többi pedig jóval fiatalabb, mint Magyarország.

Leungyelország, mely körülbelül Magyarországgal egy időben nyerte állami létét, már ezelőtt száz évvel megsemmisült: a Török birodalom hat-százados fennállás után a romlás küszöbén áll.

Magyarország ezer éves múlt után sem vé-nült meg, sőt a szellemi és anyagi műveltség terén épen a legutóbbi időkben rakosgatja le azon biztos alapköveket, melyek egy virágzó modern állami életnek még sok évszázadon át erős támaszúl fognak szolgálni.

A népek és a történelem mindig a legnagyobb tisztelettel szoktak adózni a honalapítók emlékének.

Theseusnak templomot emeltek az athénieiek: Romulust a rómaiak Isten gyanánt tisztelték.

A magyar haza alapításának és a magyar állam szervezésének eszméje két nagy alakhoz fűződik.

Az első Árpád, a második Sz. István.

Árpád egy mythoszi pogány hős, kit har-czias bajtársak Etelköz mezején kúrtharsogás és fegyveresatagosság közt pajzsaira emelve fejedelemmé választanak: Hadúr kegyeltje ő, ki népét a sokáig tartó zivataros bolyongás után az ígér-tenek tejjel mézzel folyó földjére vezéli: ki azonban a hadi szerencsén kívül távolabbra ható politikai bölcseséggel is bír s a fiatal államnak a pusztaszeri gyűlésen az új viszonyoknak megfelelőleg oly erőteljes szervezetet ad, mely annak jövőjét a késő unokák számára is biztosítja.

Árpád nagy művének további fejlesztése s betetőzése a Sz. István érdeme.

Sz. István egy legendaszerű keresztyén hős, a magyar államnak legnagyobb politikai és val-lási reformatora, ki mintegy a gondviseléstől ayert szavallat által érintve egész valójában meg van győződve a felől, hogy Magyarország jövője csak az által lesz örök időkre biztosítva, ha állami s társadalmi intézményeiben a korszellem ki-vánalmainak megfelelő újítások hajthatnak végre.

Ő tehát szilárd meggyőződéssel s törhetlen buzgalommal kezdi meg az átalakítás nagy művét. Felszabadítja a rabszolgákat. Mint lángelkű apos-tol bejárja nagy birodalmát, térít és keresztel. Egyházakat, püspökségeket alapít. A pogány jellemű monarchikus kormányformát a pápa szentesítésé-vel keresztyén jellegű királysággá alakítja. S ezen újításoknak megfelelőleg újonnan szervezte a köz-i-gazgatást, törvénykezést és honvédelmet is.

Ezen átalakulás nélkül Magyarország ma nem léteznék. A pogány magyar népet kiirtották volna esküdt ellenségei, a szomszéd keresztyének. Gondoljuk meg, hogy épen a XI. században kezdődtek meg a keresztes hadjáratok. A vallásos rajon-

volt: egy alkalommal azonban Aphrodite a meg-sebesített Adonis segítségére sietve a tövises bokorban lábát felkarezolta és kifolyó véréből a bokor virága vörös és illatos lett.

A régieknél a fiatalság, ártatlanság, a vi-rágzó életerő, valamint a szerelem és termékeny-ség jelképe gyanánt szerepelt. A költőknél úgy régen, mint most is a szépség kiváló symbolu-ma. A rómaiaknál mint a titoktartás jelképe is szerepelt, mert számos szíromlevele belsejét el-fődi. Ezért a rómaiak, mint a hallgatás jelét ét-termeikben az asztal fölé függesztették és lako-máik alkalmával koszoruba fűzve a kelyhek körül fonták, mintegy figyelmeztetésül, hogy feese-gui nem szabad. De nemcsak a rómaiaknál szerepelt mint ilyen. Mint sok más hasonló szokást ezt is átvette az utókor. Ezt bizonyítja többek között VI. Hadrian pápa azon rendelete, hogy a gyóntató-székekre rózsák helyeztessenek mint a titoktartás jelképei. A mindnyájunk előtt ismeretes kifejezés: sub rosa t. i. szó közöttük maradjon, szintén ebből magyarázható ki; vagy ezen ismeretes német versecske:

Was wir kosen, — Das bleibt unter den Rosen.

A rhodusi pénzeken rózsá volt, mi Rhodus sziget rózsá gazdagságára vonatkozott. A 12. szá-zadban a pápa aranyrózsákkal kedveskedett, melyeket pünkösdkor szentelt meg, a fejedelmeknek és fejedelműeknek. III. Sándor pápa VII. Lajos francia királynak egy arany rózsát küldött, kö-szönetképpen a tiszteletteljes fogadtatásért, mely-ben Franciaországban való utazása alkalmával részesült. Sőt mint heraldikai jelvény is szerepel pld. Anglia ezimerében: a 30 éves angol háború a Lancaster és York házak között azért nevezte-tik a piros és fehér rózsá harezának, mert a két ház ezimerében a piros illetőleg a fehér rózsá volt.

A régiek lakomáik és ünnepélyeik alkalmá-val rózsakoszorúkkal és füzerekkel ékesítették ma-

gás szelleme a nyugoti népeknél már Sz. István korában is nagy volt.

Azokban Sz. István reformjai által megszünt a nagy ellentét a magyar nép és szomszédai közt. Az ellenségből barát, szövetséges társ lett. A ma-gyar állam belépett az európai keresztyén államok testvérületébe.

Tiszteljük tehát Árpádot, a honalapítót!

És tiszteljük Sz. Istvánt, első keresztyén ki-rályunkat, hazánk legnagyobb reformatorát!

Legyen meg bennünk Árpád hős lelke, hon-szerelme és gyakorlati életbölcsésége! És legyen meg bennünk Sz. István lángoló buzgósága és fá-radhatlan tevékenysége!

Csak így készülhetünk méltóan ezredéves ünnepélyünkhez!

Kiss Lajos.

Heti szemle.

„Az idő pénz“ mondja az angol: „a pénz hatalom“ mondja a francia. Tudta ezeket nagyon jól a boldogult szerencsétlen Tunnér, egymás után rakta hát ezerekre felszaporodott kineztári forint-jait a lutrira, remélve, de hiába, a nagy termőt. Nem tudta szegény, hogy az élet se egyéb lutri-nál, melyben sokszor a főnyertes az, ki szép sze-rén megszabadul tőle. . . . De ime ismét beleju-tottam Schopenhauser kerékvágásába, mikor pedig annyi jel hirdeti a békés optimizmus aeráját. Hi-szen az egész világ csupa jókedv, rózsás hangul-at, baráti érzület: De pretis nyilatkozata az olasz parlamentben maga a megtestesült hűség és vonzódás, még ha nem mondatott volna is el épen piros pünkösdi beköszöntőjén, amikor a sok tavaszi poéta a leglágyabb fuvallatok ára-datával nyargal végig tölbe temetett koboza fájós húrjain, zengve a világ harmóniáját, s az emberek szentléleksugalta glóriáját. Piros pünkösdi! Eszünk-be juttatod a nagy lángészt, aki isteni lelkével megmutatta nekünk az erkölcsi tisztulás útait, aki tudott élni is, és meg is halni a keresztben, mint azt Munkácsyunk most befejezett új műve, a keresztre feszítés, a szemtanúk vallomása szerént oly utólrhetetlenül kifejezi. Hazai festé-szetünk e díeső koryphaeusának conceptiói jelen-tik meg először a megváltás emberi és isteni voltát, s messze elhagyják e tekintetben a világ minden egyéb művészeit, még inkább hazánkét, kik inkább realisabb irányban haladnak, pl. az orosz ezár udvari festőjévé kinevezett, s fájdalom, fölünk elszakadt Zichy Mihály. Nem vehet-jük tőle egyébiránt rossz néven a távozást. A mű-vész sem halhat éhen, s magnás uraink kevés kivétellel inkább löversenyekre, (az imént is vége szakadt a rengetegül látogatott tavaszi sport-évadnak) költögetik ezreiket. Fehér holló hol van több olyan, mint az erény patronusa, a vörö-s-

gukat; s mint jelenleg is, a rózsát templomok és oltárok díszítésére, díszmenetek és processiók al-kalmával az utazók behintésére s ezeken kívül általában a halottak tisztelésére alkalmazták. Az Arabok hódításaik alkalmával a keresztyén tem-plokokat rózsavízzel mosták le, mielőtt mecsetekké alakították át. Saladin 500 tevént vitetett rózsavi-zet Palesztinába, hogy az Omar-mecsetet, melyet a keresztesek keresztyén templomná alakítottak volt át, ismét tisztára mosassa. A Perzsák a házukba lépő idegeneket rózsavízzel feeskendezik meg je-létül a szives fogadtatásnak. A rómaiak és görögöknel ünnepélyek alkalmával a rózsá soha sem hiányozhatott. A rózsából készítették a rózsao-la-ját (mely azonban a mostani híres török rózsao-la-jal nem azonos) mellyel halottaikat bekenték. Már Homerosnál olvassuk, hogy Aphrodité Hektor hol-tstét rózsao-lajjal kente be. Használták még a rózsát ezen kívül rózsá kenőcsök, rózsabalsam stb. készítésére, sőt a konyhában is jelentékeny szerepe jutott, mint fűszernek bizonyos ételek és italok pld. a rózsabor, rózsaczet és rózsasyrup készítésénél, mely utóbbi a keletieknek legfino-mabb eseméjeje, mellyel az idegeneknek kedves-keleknek.

Különösen a rómaiak voltak a rózsáknak és a rózsálatnak kedvelői: mi abból is kiténik, hogy a rózsasaison elhaltával hajókon hoztatták Egyiptomból ezen virágokat. A rózsaleveleket nemcsak párnák és nyugágyak kitömésére használ-ták; hanem lakomáik alkalmával még az aszta-lokat és padlót is lábmagasságra hintették be ró-zsálevelekkel. Cleopatra egy bankettje alkalmá-val, melyet kedvesének Antoniusnak tiszteletére adott, a padlón két láb (cubitus) magasságban elhintett rózsáleveleket 1000 tallérnál többbe kerültek. Nero egyik híres lakomáján rózsálevélre, mit Ázsiából hozatott 4 millió sesterciát (1 sestercia 7 1/2 kr 1) pazarolt el. A rózsák nagymértvű kereslete

váriaktól annyira magasaltt Karács o-nyigróf, akinek erénydíjját az idén is pün-kösdi napján odaitélték Vörösvár legdícséretesebb leányzójának? Valóban fehér hollók, rari nantes in gurgite vasto, a jótékonyra hajlandó főurak: pedig kellő tömörülés esetén még sokkal nagyobb-szabásúvá tehetnék pl. a különben is virágzó ve-res keresztgyületet, melynek ez idei nagy közgyűlése Károly Lajos főherczeg elnökle-te alatt e léten ment végbe. Az állami szoci-alizmus jelen idejében ugyan ez egyet tan sokáig nyugodni fog; de majd ha béke helyébe véres háború lép, s ha a kocsai oszlopok tovaro-bognak erős vashidakon át, melyek terhüket nem ejtik el az alatt siető hullámokba, mint a Dráva hídja a most végre felkötött vasuti moz-donyt, akkor áldjuk majd azokat, kik e szövet-kez eszméjét megpendíték! Sokáig ez a béke ügy sem tart. Maga az öreg Kossuth is egyre arról írja leveleit, hogy a dolgok állapota sokáig ilyen, aminő most, nem maradhat. Hiszen mikor még a budapesti pékségedek is strike-olnak, akkor már csakugyan kell valaminek len-nie a levegőben, bármit mondjanak is az akadé-mikusok, akik az ilyen izgalmas, dynamitos idő-kben rettenetes, vérlázító hidegvértséggel nem átalnak olyan lappaliák felett tanácskozni, vajjon nem kellene-e az ó-kori múmiákat felbolygatni, és az I. osztály kebelében egy classica-philo-logiai osztályt szervezni! Oh, ez valóságos non-sense, melyen minden modern ihlettel bővelkedő ember meg is örülhetne. A modern orosz irodalom egyik kiváló képviselője, Turgenjev Iván, hátha nem abban hibásodott meg, hogy tanult egy keveset a klasszikus mintáktól?!

Y.

HELYI HIREK.

Csarmadi Györgyevics György ez-redes a lugosi m. k. 46-ik honvéd gyalog dan-dár parancsnoka segédtisztje kíséretében folyó hó 16-án városunkba érkezett s a 85-ik honvéd zászlóalj felett megtejtett szemléje után e hó 18-án Nagy-beeskerekre a 14-ik honvéd zászlóalj székhelyére utazott.

Laktanya ügy. A már 3 év előtt meg-pendített honvéd laktanya esere, végre tényé vá-land. A város tanácsa ugyanis közgyűlésileg már korábbi időkben a jelenlegi honvéd laktanyáért eserébe ajánlotta a régi polgári kórház épületét, az ügy azonban ide s oda huzódott, míg végre a város sürgetésére a m. kir. honvédelmi ministerium részéről Gallasy Gyula I. oszt. honvéd alhadbiz-tos s Seydl Ede százados urak kirendeltettek a eserében ajánlott városi épületnek műszaki átviz-gálása czéljából.

A honvédelmi ministerium képviselői e hó 16-án megérkeztek és 17-én a tárgyalások a esere ügyben meg kezdődtek.

* **Esküvő.** Pünkösdi vasárnapján a hely-beli róm. kath. templomban Leis Antónia

következtében, nem lehet feltűni, ha Rómában a rózsakereskedők (rosarii) nemcsak virágzó de-jöve-delmező üzletekkel bírtak. Azonban bármennyire kedvelték is a rómaiak a rózsadíszít, ha a haza veszélyben volt ennek használatát tiltott. Plinius szerint egy pénzváltó, ki a II. pünháboru ideje alatt háza erkélyén rózsakoszorúval jelent meg a a senatus parancsára fogságba vetetett és csak a békekötés után bocsátott szabadon.

Chinában, honnan összes kerti rózsáink ered-nek, a rózsát már a legrégebb időkől fogva kü-lönös előszeretettel tenyészítik: mit leginkább azon tény igazol, hogy a császári könyvtárban 1500 növénytani munka közül 500 tisztán a rózsate-nyészésre és ápolásra vonatkozik. Chinában a ró-zsa szármaiból rózsavizet készítenek, melyet nagy mennyiségben szállítanak a világ minden részébe. Továbbá készítenek illatos párnácskákat ugy szin-tén rózsavajat, melyek nemcsak éjjel a ház fölött olázkodó rosz szellemeket űzik el, hanem még a betegségeket sőt a rosz gondolatokat is. A chinai esászári kertben oly nagymennyiségben tenyészítik a rózsákat, hogy az azoknak virágaiból készített essentiaért évenként 120-000 frankot vesznek be. Azonban ezen rózsáessentia használata a chinai bi-rodalomban csak kevés választottnak van meg-en-vedve, mennyiben csak a esászári ház magas tag-jai és a mandarinok használhatják, míg más ha-laadó chinaiaknak nagy büntetés terhe alatt tilos.

A régiek pietása egy külön napot szentelt a rózsáünnepre (rosalia), mely a meghaltak emléké-ért ünnepeltetett. A korunkban divó rózsáünnep-nek, mely Franciaország és hazánk egyes vidé-kein ünnepeltetik egészen más, de ezért ép oly szép ezéja van. A mi rózsáünnepünk az élők, kik életük virágkorát élék a hajadonoké, mely alkalommal az lesz a rózsakirályné, ki az emberi tulajdonok legnemesebbjeiben az erényben és szor-galomban a legnemesebb.

Botanikus.

k. a. megesküdt Philipp János mérnökkel. Esküvő után a boldog pár a férj állomására, az ungványei Remetére utazott.

Majális. Klempai Mariska k. a. vezetése alatt levő helybeli magán kisdudóvoda folyó hó május 28-án délután a „Lövölde” helyiségében majális rendez. melyre az érdekeltek és a tanúgy minden barátai tisztelettel meghívattak. Reméljük, hogy ezen helyes irányban vezetett magyar magán kisdudóvoda majálisa igen szép számú közönség előtt fog lefolyni, melyhez a megkívántató kedvet „Tóni” derék zenekara fogja szolgáltatni. Volt már különben két iskolai majálisunk, u. m. a középvárosi szerbiskoláé pünkösdi hetén, a Krug féle magán lányiskoláé szerdán, mindkettő a népkertben a gyermekszívek élénk örömeivel s kedvező időjárás mellett folyt le.

A német szintársulat f. hó 14-kén pünkösdi hétfőjén mutatta be magát városunk közönségének a „Szövetségek” című francia darabban; sovány eszelekvényű, de annál szellemesebb párbeszédű vigjáték, melyben a szereplőknek elég alkalmuk nyílt kinek-kinek a maga genre-jában, ügyességüket feltüntetni. Kiváltak Duba igazgatóné, ki a titkos hatalom öntudatában lévő nőt mérséklettel, elég finomsággal tudta alakítani. Tewele úr, aki a szerelem minden phasisain keresztül ment, de azért még jó adag idealizmussal rendelkező, különben esél-esapos, finom modorú galant szerepében mindenesetre jelentékeny alakítást mutatott be. A második nap egy szenzációs, selejtes izlésű francia darab járta a Sardon An dre á j a, mely ugyan igaztató, drámai hatása jelenetek nélkül épen nem szűkölködik, de kétes moráljánál fogva mégis csak ephemer értékű lehet. A gróf szerepe nem a legjobb kezekben volt; monoton előadás, sokszor álpáthos tetemesen esorbították a különben elég élelmes szerep hatását. A grófné szereplője, Dubané, igen jól adta az igaz, megcsábított párisi nőt. Szintoly jó volt Tewele úr rendőrfőnöke, Csöfötök három kissébb darab adatott, a komikum alacsony fájában, sikerülten, sőt eddig határozottan legjobban. Végül még egyet! A különben derék társulat minden egyes tagja oly fertelmes színházi németiséggel ejti ki a beszédet, hogy a hallgatóságuk ugyan csak meg kellett feszíteni összes erejét, hogy itt ott egy szót megértsen. De kivált azért szükséges erre ügyelnök, mert a „Trombita” terme közudomás szerint igen rossz akasztikával bír. Ugy hiszszük, hogy e jóakaró figyelmeztetés, mely legkevesebb sem akarja esorbítani a társulat érdemeit, ép oly jóakarólag fog fogadtatni.

Amint értesülünk, a társulat a jövő héttől kezdve a „Nap” vendéglő kertjében tartja előadásait.

A csángók javára F e h é r t e m p l o m r ó l 15 frt vettünk. Összeadták: Tureky Gábor 2 frt; Csernus Gerő 1 frt; Dr. Csengeri János 1 frt; Simon Péter 2 frt; Kartner Gy. 1 frt; Vajda Károly 1 frt; Szőke Endre 1 frt; Huzsik Jakab 1 frt; Berecz 1 frt; Andrejlovič 1 frt; Mayr Károly 1 frt; Ertl József 1 frt; Still Nándor 1 frt.

Szintén e célra mint egy helybeli társaság rögtönzött gyűjtését, 1 frt. 23 kr. vettünk.

Arany J. szobra javára a helybeli realgymn. önképzőkörtől utólag még 1 frt. vettünk. Az átadott egész összeg tehát 8 frt. 23 kr.

Helyreigazítás. Lapunk múlt számában az Arany-koncert jövődelmi kimutatásában, a bevételben szereplő 1 drb arany értékű helyesen 5 frt 50 kr. összes kiadásaképen 109 frt. 60 kr-nak kell helyesen állnia.

VIDÉKRŐL.

A bánátujfalvi tanítói kar alig egy éve temette el derék tagját, Moldován Jánost, már ismét nagy vesztesége van. E hó 12-én helyezték nyugalomra a közönség általános részvétel mellett Ruhsován János községi tanítót. Jó tanító és derék családapa volt. Az itteni gör. kel. román templom sokat veszített az ő halálával, mivel 14 éven át, mint kántor ebbeli hivatalában kitűnő buzgalommal működött. Temetésén a község összes intelligenciája részt vett. Özvegyet és négy árvát hagyott hátra. Béke poraira!

TANÚGY.

A „Délmagyarországi tanító egyesület” „Páncsovai főkegyelet-e” F é v i á p r i l h ó 26. án a páncsovai polg. iskola épületében tartotta tavaszi közgyűlést, melyen a főkegyeleti elnök K á r n e r J á n o s ú r a jelenlévőket magyar és német nyelven melegen üdvözölvén a gyűlést megnyitott-nak nyilvánítja.

Megkezdte a napirend tárgyalása, felolvastattott Steinbach kir. tanfelügyelő úr távirati válasza, melyet az egyesület részéről királyi tanácsosa történt kinevezetése alkalmából hozzá menesztett üdvözlő táviratra küldött.

A pénztárnoki jelentéssel kapcsolatban elhatározottat, hogy a tagok hátralékos díjaik lefizetésére szólítandók fel.

Az őszi gyűlés kebeléből kiküldött bizottság által a magyar nyelvnek nem magyar tanítvány

iskolákban való egyöntetű tanítása tárgyában benyújtott határozati javaslat elfogadtatott, melynél fogva egy 6 részből álló magyar olvasókönyv volna szerkesztendő.

Elnöklő úr jelenti, hogy a nyugdíj ügyében az őszi gyűlés megbízása szerint járt el, felterjesztésére azonban a királyi tanfelügyelőségtől válasz mindaddig nem érkezett. Ismételtén fog ez ügyben a tanfelügyelőséghez fordulni és annak állásáról az őszi gyűlésen jelentést tenni.

Gyakorlati és elméleti előadást tartott Germany Hugó állami tanító úr az állatok kitévéséről. Előadása vonzó, érdekes és mindenképp előtti tanulságos volt. Feszült figyelemmel és jegyzőkönyvi köszönettel jutalmazta a gyűlés a derék előadót.

Arany szobra javára az egyleti pénztárból 10 frt. szavaztatott meg.

Örömmel tapasztaltuk, hogy tömegesen jelentkeztek új tagok; a tagok száma meghaladja az 50-et.

Bontilovics neudorfi tanító úr az őszi gyűlésen „A nézésről munkálkodás közben” fog értekezni.

Khol úr indítványára elhatározatik, hogy jövőben a meghívókön a napirend is kiteendő és a helyi lapokban is közlendő.

UJDONSÁGOK.

(Greguss utódja.) Az egyetem esztétikai tanszékének betöltésére nézve az egyetemi tanács, a bölcsészeti kar javaslata értelmében, már megette fölterjesztését a vallás- és közoktatási miniszteriumhoz. Mind a kar, mind a tanács egyhangulag határozott azon véleményes jelentés alapján, melyet a pályázat eredményéről Gyulai Pál, Heinrich Gusztáv és Horváth Ciriak terjesztettek elő. A hozott határozat szerint ez egyetem, a szokásos hármass kijelölés mellőzésével, azt a kérését fejezi ki, hogy a Greguss Agost halálával megüresedett esztétikai tanszékre dr. Beöthy Zsolt helyettes tanár nevezessék ki.

(Pályázat.) A magyar király-himnusz szövegkölteményéred. az országos magyar dalégyesület nyilvános pályázatot tűz ki következő feltételek alatt: A pályaművek beküldési határideje f. 1883. év június havának 20-ik napja bezárólag. A pályadíj: száz darab es. ki. arany. A szövegkölteménytől megkívánatik, hogy magyar versmértékű és strofikus alakú legyen s négy-nél kevesebb s hatnál több versszakra ne terjedjen. Az egyes versszakok 6—12 szótagú verssorok közt váltakozhatnak úgy azonban, hogy az egyes versszakok sorai nyolc sornál tul ne terjedjenek. A pályaművek idegen kézzel írva és a szokásos — szerző nevét rejtő — jellegű levélkével ellátva id. A b r á n y i Kornél titkárhoz (Nádorutca 6.) küldendők be. Az eredmény kihirdetése után a nyertes pályamű szerzője a kifizetett száz darab arany pályadíjat az egyes. pénztárnokánál t. e. Engeszer Mátyásnál (belváros. plébániaépület) azonnal fölveheti.

I R O D A L O M.

— **A „Budapesti Szemle”** májusi kötetében a következő közlemények vannak: „I. Napoleon viszonya Magyarországhoz”, Wertheimer Ede től, ki új adatokat közöl azon hangulat feltüntetésére, mely Magyarországon uralkodott, mikor Napoleon kiadta ismeretes proklamációját a magyar nemzethez. Wertheimer, ki levéltári kutatásokból tanulmányozza e korszakot, nem látja bebizonyítva azt az eddig határozottan hangoztatott véleményyt, hogy a proklamációt Baesányi fordította le magyarra. E dolgozatát az akadémia egyik ülésén is felolvasták, mikor bővebben ismertették a lapok. Szintén az akadémiából ismeretes Kautz Gyula tanulmánya „Az államgazdaság eszméje és a szociálisizmusok financia kezdetei, melyben a legújabb nemzetgazdasági és társadalmi iránylatokat (a szociálisizmust, kommunizmust stb.) ismerteti, bírálja és elítéli. A tanulmányból az első rész van közölve. Pasteiner Gyula a magyar szobrászatról kezdett meg hosszab közlést, először is összeállítva a historiai adatokat, aztán pedig ismertette mindazokat, kik az újabb időben szobrászati műveket készítettek. Ferenczről, Lszó Miklósról részletesen ír: Engelt, Züllichet, Dunaiszkyt, Kuglert szintén felsorolja. Paszlavszky József népszerűn írt cikkének tárgya: a madarak családi élete. Pólya Jakabtól napirenden levő fejtegetést találunk a parasztbirtokról és az újabb német törvényhozásról. Ballagi Madár a Hardy francia katonai író egyik műve alapján a francia taktika eredetét tárgyalja és felhossa, hogy a külföldi katonai írók általában XI. Lajos francia királyt vallják az első hadsereg szervezőjének, holott ő 1469-ben kezdte meg. Mátyás király pedig már két év előtt fölállította a híres fekete hadsereget. A historiai tény tehát az, hogy a rendes hadsereget a francia és magyar király egyszerre szervezték; de egymástól függetlenül. Hunfalvy Pál a b. Kemény emlékiratait „Rövid visszapillantás a forradalomra” címen egészíti ki. Pálffy Albert jeles írónktól beveződik a kötetben „A grófné betegsége” című elbeszélés.

A rendes közgazdasági szemlé és könyvismeretéseken kívül még két közlemény is van: „Pusztán: Göbi Imrétől és „Bonczteremben”, Zendrini után olaszból fordította Radó Antal.

„A csángók könyve” című műre előfizetési felhívást kaptunk, a melyet B. Horváth Miklós johirű novellistánk szerkeszt s a melynek tiszta jövedelme a csángók betelepítésére és segélyezésére fog fordítani.

„A Csángók Könyve” ismertetni s méltatni fogja a székely nemzet polgári, valamint katonai erényeit ismertetni fogja a csángóknak erkölcsi, szokásait, letelepedésüket Bukovinában, kivándorlásukat Moldovába, valamint általában a székely megtörhetlen erélyét s nemzeti geniusát.

A könyvnek szépirodalmi részében beszélyeket és költeményeket közöl majd legjelesebb írónktól: Gyulai Pál, Szász Károly, Szilágyi Sándor, Vadnai Károly állanak az írói névsor élén; s országszerte tekintélyes nevek biztosítékul szolgálnak arra, hogy a közönség nemcsak hasznos, hanem egyszersmind élvezetes olvasmányt is fog kapni.

„A Csángók Könyve”-nek előfizetési ára 1 frt 20 kr.; az előfizetési pénzek „Bagó Márton és fia” céghez, Budapest, II. ker. pony-utca 4-ik sz. küldendők.

Felelős szerkesztő: **Wigand János.**
Főmunkatárs: **Dr. Fináczy Ernő.**

Kiadótársajdonosok:

Wigand János és a „Beck & Koszanić” cég.

HIRDETÉSEK.

Árverési hirdetmény.

Mariefeld (Hertelendifalva) községben az itaiméresi és husvágási jog egy évre és pedig 1883-ik évi július hó 1-ső napjától 1884-ik évi július hó 1-ső napjáig f. év június hó 1-ső napján dél előtt 10 órakor a jegyzői irodában Páncsován nyilvános árverés útján haszonbérbe fog adatni.

Feltételek a jegyzői irodában megtekinthetők.

Kelt Mariefelden 1883-ik május hó 15.

Markus János **Szabadkay Ignác**
bíró. jegyző.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy a „Kisbirtokosok országos földhitelintézete” a páncsovai kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság területén köteendő jelzálogkölesőneinek közvetítésével és lebonyolításával engem bizott meg.

1—3

Kiss Mór
páncsovai ügyvéd.

Értesítés.

Van szerencsém a t. cz. közönségnek tudomására hozni, hogy eddig folytatott mesterségemet, mint

Mázoló

ezután helyben egészen önállóan üzöm s több évi gyakorlati képzés és tapasztalat folytán abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy a mesterségem körébe vágó mindennemű munkát szépen, tartósságra és olcsón teljesíthetek.

Czeikovitz Károly
mázoló.

POPOVICZ MIKLÓS köz- és váltófjogi ügyvéd a n. é. közönség tudomására juttatja, hogy

Ügyvédi irodáját

Páncsován (a nagy piacon lévő ezelőtt Jagodits- most Wranyesevics- féle házban) megnyitotta, s polgári-, váltó-, kereskedelmi-, telekkönyvi-, és büntető-peres- és perenkívüli ügyekben való képviselést vállal.